

LISTY

ZIMA 2022
LESNEJ PEDAGOGIKY

www.lesnapedagogika.sk • +421 45 5314 268 • info@lesnapedagogika.sk

ZÁZRAKY LESNEJ PEDAGOGIKY

Už sa Vám stal niekedy **zázrak**? Boli ste svedkom niečoho výnimočného? Alebo urobili ste Vy pre niekoho neskutočnú vec? Vysvetlenie zázraku ho predstavuje ako mimoriadny jav spôsobený nadprirodzenou silou. Zázrak je niečo neuveriteľné, čo sa však naozaj stane a my nechceme veriť vlastným očiam, ušiam, rozumu. Zrádza nás naše telo, ktoré nám nahovára, že to tak nemôže byť. A predsa je. Prirodzené zákonitosti prestali na chvíľu fungovať, lebo boli prekonané niečím „vyšším“.

Krásne, tajomné, hlboké a inšpiratívne prostredie **lesa** ponúka seba ako zázrak a zároveň sa v ňom môžu zázraky aj diať. **Dieťa**, bezprostredné, úprimné, hravé, samo osebe je tým najväčším zázrakom. A keď cez lesnú pedagogiku spojíme tieto dve entity – les a dieťa, môže vzniknúť niečo **vzácné**.

Počas končiaceho roka sme sa zamysleli, aby sme si odpovedali na otázku: **Čo by mohlo byť zázrakom (aj keď možno len malým) pre lesnú pedagogiku v roku 2022?** Odpovedí je niekoľko:

- otvorenie **2** kurzov lesnej pedagogiky,
- po dvoch rokoch **osobná účasť** lesných pedagógov na Európskom kongrese lesnej pedagogiky,
- **prítomnosť** dvoch ministrov na Medzinárodnom dni lesov a slávnostnej promócií absolventov Detskej lesníckej univerzity,
- vytvorenie druhej **šance** pre drevo počas Lesníckych dní,
- **1056** detí, ktoré v projekte Les ukrytý v knihe objavili lesné čítanie,
- výsadba **ovocných** stromov v priebehu novej kampane k Medzinárodnému dňu stromov,
- lesná vychádzka **za vodou** v Tatrách v anglickom jazyku pre študentov Erasmus projektu,
- lektorovanie na Seminári lesnej pedagogiky v **Čechách**,

- stretnutie slovenských lesných pedagógov na Sympóziu lesnej pedagogiky
- propagácia lesnej pedagogiky v relácii Zdravý les,
- vydanie Kalendára lesnej pedagogiky 2023 ...

A my sme za tieto drobné vzácnosti v lesnej pedagogike vďační!

Na konci roka asi všetci potrebujeme pár dní oddychu plných lásky a dobra, ktoré nám môžu Vianoce priniesť. Prežite ich v kruhu svojich najmilších ...

VIANOČNÉ ŽELANIE

*Voňavý stromček a mrazivá krása,
snehová vločka príchod Vianoc hlása.
Dobro v ľudských srdciach v tomto čase
rastie,
nech vám dieťa lásky prinesie len šťastie.
Les plný tajomstiev, jasot v detskej tvári,
nech celý rok 2023 zázrakmi zažiarí.*

Vaši editori

ČO SA UDIALO V LESNEJ PEDAGOGIKE V ROKU 2022?

Na začiatku roka sme rozbehli v poradí už 4. vzdelávanie pre pedagógov – **Učenie o lese** a vydali dve čísla Lesných horizontov pre pedagógov.

Zrealizovali sme odbornú online prednášku o **hlucháňovi hôrnom**, na základe ktorej vznikla metodika aktivít lesnej pedagogiky na túto tému.

Oslávili sme Medzinárodný deň lesov 2022 s témou: „**Lesy a udržateľná výroba a spotreba**“ s podtitulom „**Zvoľme si udržateľné drevo pre ľudí a našu planétu.**“

Lesnícke dni opäť ukázali, že sú znakom **spolupráce**, mostom vytvoreným z dreva, ktoré nás všetkých spája s lesom. Navyše sa ukázalo, že vieme dať drevu druhú šancu!

Les ukrytý v knihe sa niesol v znamení **lesného spevu** v 58 programoch lesnej pedagogiky v 19 knižniciach a tiež v tvorbe Lesného spevníka.

V júni bol ukončený 12-ty ročník Detskej lesníckej univerzity a v októbri bol začatý **13-ty**.

Na tému **Les a voda** sa od augusta do novembra realizovali lesné vychádzky.

Jeseň priniesla **medzinárodnú konferenciu** projektu LESPED v Nitre na pôde Pedagogickej fakulty UKF a samozrejme nechýbali tu ani praktické workshopy lesnej pedagogiky.

Lesní pedagógovia sa **spoločne** po dvoch rokoch stretli na Sympóziu lesnej pedagogiky.

V kampani k Medzinárodnému dňu stromov boli vysadené lesníkmi i **ovocné** stromy.

Pracovná skupina EVVO pokračuje v tvorbe certifikáciu **environmentálnej** výchovy.

Do rodiny lesných pedagógov pribudlo **39** nových lesných pedagógov.

Seniorov potešilo 200 ks rozoslaných Lesných rozpamätníčkov a to do 30 zariadení po celom Slovensku.

V Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou v Banskej Bystrici sa začiatkom decembra rozžiarila Vianočná **jedlička**, ktorú darovali lesní pedagógovia.

Okrem vydania **Kalendára** lesnej pedagogiky na rok 2023 vznikla i **Zbierka** pracovných listov lesnej pedagogiky.

VZDELÁVANIE POD KORUNAMI STROMOV – DETSKÁ LESNÍCKA UNIVERZITA 2022/2023

„Učenie detí o prírodnom svete by malo byť vnímané ako tá najdôležitejšia udalosť v ich živote.“

V kontexte myšlienky Thomasa Berryho pripravuje Národné lesnícke centrum v spolupráci s hlavným partnerom Vojenské lesy a majetky SR, š.p. a partnerom LESY SR, š.p. projekt Detská lesnícka univerzita.

A čo zaujímavé je v 13. ročníku projektu pre študentov pripravené?

V školskom roku 2022/2023 sa otvorili brány Detskej lesníckej univerzity pre 35 šiestakov zo Zvolena, Zvolenskej Slatiny, Badína a Pliešoviec. Spoločne v meste lesníctva absolvujú 8 odborných prednášok zameraných na ekológiu lesa, poľovníctvo, pestovanie lesa a lesnej ťažby, pomôžu lesníkom vysadiť skutočný les. V uplynulej jeseni študenti DELESUN spoločne oslávili Medzinárodný deň stromov, kedy spoznávali významné hospodárske dreviny našich lesov a navštívili Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene, kde spoločne prešli dejinami slovenského lesníctva a oboznámili sa s vývojom spôsobu spracovania dreva. S lesnou pedagogičkou si osvojili zručnosti práce s nožíkom a vyrobili si drevený ražeň.

SYMPÓZIUM LESNEJ PEDAGOGIKY 2022

16. pracovné stretnutie lesných pedagógov z celého Slovenska, ktoré každoročne organizuje Národné lesnícke centrum – Centrum transferu poznatkov a lesnej pedagogiky, sa podarilo uskutočniť po dvojročnej prestávke v dňoch 12. – 13. októbra 2022 v obci Selce pri Banskej Bystrici. Cieľom stretnutia bolo odborné vzdelávanie a vzájomná výmena skúseností v oblasti lesnej pedagogiky, nové možnosti využitia lesnej pedagogiky na Slovensku i v zahraničí, ako aj zdieľanie skúseností a poznatkov zo 16. Európskeho kongresu lesnej pedagogiky vo švajčiarskom Zürichu.

Zaujímavosti zo Sympózia v skratke:

- ❖ Účastníkmi stretnutia boli lesní pedagógovia z troch ministerstiev, ktoré majú v správe starostlivosť o lesy na Slovensku.
- ❖ Medzinárodný rozmer Sympóziu dala stážistka Małgorzata Krokowska-Paluszak, lesná pedagogička z Lesníckej fakulty Varmijsko – mazurskej Univerzity v Olsztynie v Poľsku.
- ❖ Program vzdelávania Sympózia bol zostavený tak, aby lesným pedagógom ponúkol tému lesnícku (zaujímavosti o medveďovi hnedom) tému pedagogickú (povinnosti a zodpovednosti lesného pedagóga pri realizácii aktivít lesnej pedagogiky) a nové možnosti, rozvoja aktivít lesnej pedagogiky (všímavosť vo svete známy pojem „Mindfulness“).
- ❖ Oblúbená spoločná lesná vychádzka priniesla lesným pedagógom paletu nových zaujímavých aktivít v prostredí krásnej farebnej prírody.
- ❖ Samotní účastníci Sympózia v tajnom hlasovaní ocenili **NAJ aktivitu (Małgorzata Krokowska-Paluszak – zoznamovacia aktivita – ZAJAC), NAJ nápad (Erik Hirschner – LESY SR, š.p. – Šperk z orecha čierneho). NAJ lesným pedagógom sa pre rok 2022 stala Ing. Andrea Melcerová z Národného lesníckeho centra.**

Závery konferencie odporúčajú realizátorom aktivít lesnej pedagogiky zaraďovať aktuálne témy ako medveď hnedý, tetov hlucháň, sekvestrácia uhlíka, drevo v živote človeka, verejné výsadby stromov a hľadať možnosti pre spoluprácu medzi rezortami, výrobným sektorom a samosprávami.

Zažiť priateľské a vnímavé chvíle v rýchlom životnom i pracovnom období je vzácny dar. Pomyselnou bodkou za pracovným stretnutím lesných pedagógov boli silné podania rúk, priateľské objatia a slová vďaky za možnosť vzájomne sa obohatiť skúsenosťami a inšpiráciami.

ZO SLOVENSKA DO ČIECH

Lesné pedagogičky z NLC prijali pozvanie **Ústavu zemědělské ekonomiky a informací Praha a v dňoch 9. – 11. 11. 2022 sa zúčastnili** na 26. *Seminári lesných pedagógov Českej republiky* v Žďáři nad Sázavou. Program bol zameraný na praktické ukážky spracovania tém lesného hospodárstva do programov lesnej pedagogiky. Počas dvoch dní prebiehali workshopy pre 80 lesných pedagógov, medzi ktorými boli dva, privezené zo Slovenska - *Biodiverzita v nás i okolo nás* a *Vianočný stromček pod stromček*. Teší nás, že workshopy dali podnet na spontánne nápady na ďalšie aktivity k danej téme. Českí kolegovia inšpirovali prezentáciou *nočných programov lesnej pedagogiky a prácou s prírodninami v lese*. Súťažilo sa o najnápáditejšiu a originálnu lesnú bytosť vytvorenú z hlíny a z toho, čo les dal.

Bolo zaujímavé zistiť, že témy, problémy ale aj nadšenie pre vec máme rovnaké. Takéto stretnutia obohacujú našu prácu a prinášajú iný, nový a inšpiratívny pohľad na danú tému. Potvrdilo sa staré známe „...keď dvaja robia to isté, nikdy to nie je to isté...“, ale symbolické československé srdce bije stále rovnako. Veríme, že sa stretneme opäť a dáme možnosť, podľa slov českých kolegov, „vychutnat si krásnou slovenštinu“. ☺

NIE JE LIST AKO LIST

Aktivity lesnej pedagogiky nám stále pribúdajú a s nimi aj *pracovné listy* k projektom a jednotlivým programom. Rozhodli sme sa, že listy roztriedime a *zbalíme do zbierky* podľa jednotlivých tém tak, aby sme Vám uľahčili hľadanie vhodného pracovného listu na prípravu programu lesnej pedagogiky, ktorý stačí len vytlačiť a môžete pracovať. Vybrali sme 7 tém, ktoré budú obsahovať od jedného po deväť pracovných listov, zamerané na lesný ekosystém a prácu lesníka pre rôzne cieľové skupiny vo forme doplňovačiek, prešmyčiek, maľovánok a pod.

Zbierku pracovných listov lesnej pedagogiky spolu s metodickým usmernením nájdete už čoskoro na našej stránke www.lesnapedagogika.sk v chránenej sekcii pre lesných pedagógov.

TIP NA AKTIVITU OD ERIKA HIRSCHNERA Z LESY SR, š.p. OZ SEVER (NAJ Nápad 2022)

Šperk z orecha čierneho

Pomôcky: zrelý plod z orecha čierneho – škrupina, listová píłka, kožená šnúrka

Popis: Zo škrupiny orecha čierneho, pomocou listovej píľky, jemne odpílime cca 1cm hrubý pásik. Najkrajšiu kresbu má pozdĺžny profil škrupiny. Rez škrupiny očistíme od piliniek a už len prevlečieme koženkovú šnúrku. A krásny prírodný šperk môžete darovať niekomu blízkeму.

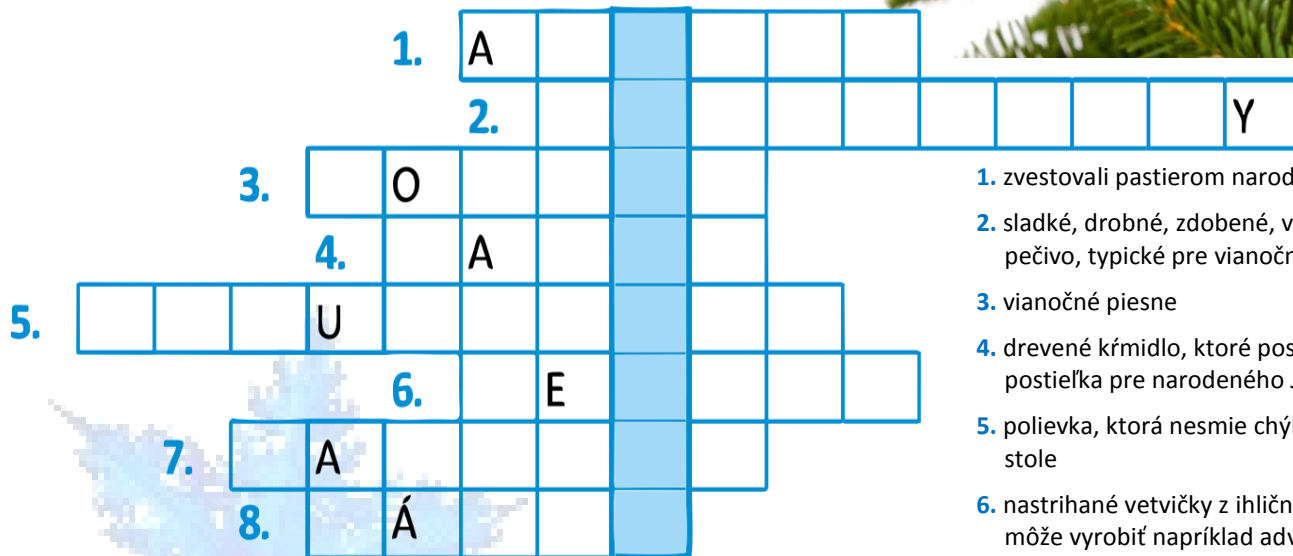

Blíži sa termín na zasielanie informácií o aktivitách LP na Slovensku! NLC – Centrum transferu poznatkov a lesnej pedagogiky každoročne pripravuje SPRÁVU o LESNEJ PEDAGOGIKE na základe podkladov od realizátorov aktivít lesnej pedagogiky na Slovensku. Informácie o realizácii aktivít za uplynulý rok zasielajú realizátori na NLC emailom: marian.taraba@nlcsk.org

VIANOČNÁ TAJNIČKA

K Vianociam neodmysliteľne patrí vianočný stromček. My lesníci vieme, že najvhodnejší, najvoňavejší a najkrajší je zo stromu, ktorému pekne hovoríme (riešenie je vo vianočnej tajničke).

1. zvestovali pastierom narodenie Ježiška
2. sladké, drobné, zdobené, vykrajované pečivo, typické pre vianočné sviatky
3. vianočné piesne
4. drevené krmidlo, ktoré poslúžilo ako postieľka pre narodeného Ježiška
5. polievka, ktorá nesmie chýbať na vianočnom stole
6. nastrihané vetvičky z ihličnanov, z ktorých sa môže vyrobiť napríklad adventný veniec
7. nájdeme si ich zabalené pod vianočným stromčekom
8. cit medzi ľuďmi, ktorí sa majú radi

ČO BY SA MALO UDIAŤ V ROKU 2023 V LESNEJ PEDAGOGIKE?

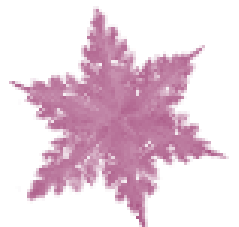
- ✿ Ďalšie vzdelávanie pre lesníkov – Kurz lesnej pedagogiky
- ✿ Téma Lesy a zdravie – Medzinárodný deň lesov – 21. 03.
- ✿ 17. ročník Lesníckych dní
- ✿ 13. ročník projektu Les ukrytý v knihe
- ✿ Otvorenie 5. kurzu Učenie o lese
- ✿ Európsky kongres lesnej pedagogiky v Bonne (Nemecko, september 2023)
- ✿ Vzdelávanie v oblasti lesného sprievodcovstva – projekt financovaný z PRV SR 2014-2020

SVETOVÉ VIANOCE – VIANOČNÉ PRIANIA ZO SVETA

LĪGA ABIZĀRE, Lotyšsko - Deputy Head of European Forest Pedagogy subgroup

Here You go – the best wishes from European Forest pedagogics subgroup! Christmas is that spectacular time of the year when people all around the globe bring forest into their homes in the form of Christmas trees. Choosing a Christmas tree in the forest can be a real joy for families; for many it has become an annual tradition. These trees lit with warm Christmas lights bring us together and remind of the deep connection between humans and nature. The same goes for European Forest pedagogy initiative that fueled by energy of its active members and adventurous kids keeps us together to celebrate forest as the best classroom! May joy and peace of forest and Christmas be with you throughout the New Year!

LADA PRYLOVÁ MATOUŠKOVÁ – Česká republika

Jsem moc ráda, že funguje česko-slovenská spolupráce, kterou nastartoval již v roce 2004 mezinárodní projekt PAWS zaměřený právě na lesní pedagogiku. Od té doby máme možnost se vzájemně setkávat a je to vždy moc příjemné a inspirující. A dovolím si říct, že za tu dobu pracovní vztahy přerostly v přátelské. Těším se na další česko-slovenskou spolupráci, která nezná hranic. Přeji vám všem slovenským kolegům, lesním pedagogům, pohodové svátky a ať vám vydrží nadšení a elán i v roce 2023.

ANNA LENA ALBERTSEN - Nórsko

A Christmas wish from the Forestry Extension Institute, Norway: Forest Friends Forever! Takk for samhandling og vennskap i året som er gått. Sammen er vi sterkere. Vi ønsker dere en fredfull og hvit jul, og et nytt år fylt med håp og glede. God jul!

THOMAS BASCHNY, Rakúsko

Dear Colleagues and friends, best wishes for 2023 and Merry Christmas from the Austrian Forest and Hunting Pedagogues. We look to develop our programs further and plan for 2023 more than 6.000 guided tours. Looking forward to meet some of you at the 17th FP-Congress in Bonn in autumn 2023.

MAŁGORZATA KROKOWSKA-PALUSZAK - Poľsko

Viete prečo má sob Rudolfov červený nos? Výskumníci z Holandska a Nórska v časopise British Medical Journal dokázali, že keď soby hľadajú potravu pod snehom, zvyšuje sa mikrocirkulácia krvi v nozdách, aby sa zabránilo omrzlinám. Toľko veda, ale aj tak dúfam, že Santa s Rudolfom sa u Vás zastaví a nechá Vám krásne darčeky v ponožkách, topánkach a pod vankúšmi. Posielam vám všetkým teplé zimné bozky z Poľska :)

LESYA LOYKO - Ukrajina

З Новим Роком та Різдвом Христовим! Нехай у 2023 році ми всі станемо щасливішими, добрими і уважнішими до природи та людей, що нас оточують!

Želajme si, nech je rok 2023 lepší, zdravší a radostnejší!

LESU ZDAR!

